

[Vesterager.]

længere. Det er ikke rigtigt at give det Udseende af, at man vil nøjes med eet Aars Tillæg, naar man faktisk kræver to; man bør sige det lige ud. Hvis man fastholder de skærpede Optagelsesbetingelser, kan man ikke nøjes med et mindre Tillæg til Læsetiden end to Aar.

Jeg kan derfor ikke tilsige Ministeren min Støtte til at gennemføre saa skarpe Krav ved Optagelsen. Der er mange unge Mennesker ude fra Landsbyskolerne, som egner sig udmærket til at blive Lærere; Skolen har faaet mange gode Kræfter derudefra, og jeg kan ikke anerkende, at man bør søge at gøre det saa vanskeligt som muligt for disse Mennesker at komme paa Seminarium og lade sig uddanne til Lærere.

Med Hensyn til den af den ærede Ordfører for Venstre omtalte Vandelsattest ser jeg saadan paa det, at den absolut bør fastholdes. I en Tid som den, vi lever i, hvor alting er saa flydende, og hvor man maa forfærdes over, med hvor ringe Ansvarfølelse man gaar ind til sin Gerning, kan man ikke se bort fra, at naar man staar overfor noget af det allervigtigste, som et Menneske kan gaa ind til i Livet, nemlig at undervise og opdrage Børn, bør man ikke udsætte sig for paa Statens Bekostning at uddanne Mennesker, som maaske har saadanne Brist i Karakteren eller har opført sig paa en saadan Maade, at det maa drages stærkt i Tvivl, hvorvidt det kan forsvares, at de lader sig uddanne til Lærere; og kan en ung Mand i 21 Aars Alderen ikke møde med en klar Udtalelse fra paalidelige Mænd om, at hans Vandel har været saadan, at de vil anbefale ham til Uddannelse, saa bør han være afskaaret fra at gaa ind paa et Seminarium for at uddanne sig til Børneskolelærer.

Med Hensyn til Fagene er der foreslaaet en stærk Udvidelse, og navnlig har man taget de to Sprog med. Jeg skal ikke modsætte mig, at der bliver undervist i Sprog i Seminarierne, jeg finder, at det er naturligt, jeg har gennem mange Aar udmærket kunnet forstaa, at Lærerne ønsker noget Kendskab til Sprog, og jeg har egentlig undret mig over, at de ikke krævede det stærkere, end de gjorde. I en Tid som den, vi lever i, hvor det internationale er saa stærkt fremme, i en Tid, hvor Handel og Haandværk i nogen Maade har Kendskab til Sprog, synes jeg, det er en Mangel ved Lærernes almindelige Uddannelse — og det lægges der jo ogsaa Vægt paa i Lovforslagets § 1 —, at Lærerne slet ikke faar noget Kendskab til Sprog.

Men jeg vilde helst, at man skulde

være standset ved eet Sprog, Tysk eller Engelsk, for derved vilde Lærerne have faaet Døren aabnet ud til den store Verden, og jeg tror, det ofte vil blive for meget at kræve, at der straks skal indføres to Sprog paa Seminarierne. Det vil overstige adskillige Elevers Kræfter at faa noget Udbytte deraf. Men det er Ting, man kan forhandle om, og jeg tror ikke, at man fra skoleinteresserede Kredse skal modsætte sig, at Lærerne faar Adgang til at faa noget Kendskab til fremmede Sprog.

Men hele Læreruddannelsen maa have til Formaal at dygtiggøre til Undervisning i Folkeskolen; og her kan jeg ikke tilbageholde den Bemærkning, at jeg frygter for, at man efter en Udvidelse af Fagene i Seminarierne vil søge at gaa til en yderligere Udvidelse af Fagene i Folkeskolen, og det vilde jeg meget beklage.

Jeg vil her minde om de Røster, der kommer frem, dels fra Haandværk, dels fra Handel og ogsaa fra de unge selv. Det er ikke saa længe siden, jeg sad i en Kreds af unge, som jeg havde holdt Foredrag for, og hvor det stærkt blev fremhævet af intelligente unge Mænd, at den Undervisning, de fik i de elementære Fag i vor Folkeskole, var mangelfuld. Naar de kom i teknisk Skole eller Handelsskole, var det uhyre vanskeligt for dem at følge med endogsaa i disse almindelige Fag.

Jeg tror ikke, man skal overhøre dette. Jeg vil ikke rette nogen Kritik eller Bebrejdelse mod Skolen eller Lærerne, men jeg vil heller ikke lukke Ørene for den Kritik, der er kommet fra Haandværk og Handel. Jeg tror ikke, det er klogt.

Man maa søge at begrænse den Fagtrængsel, der er i Folkeskolen, og lægge Vægt paa at uddanne de unge i disse elementære Fag, som de i særlig Grad faar Brug for, baade i det praktiske Liv, og naar de skal lade sig uddanne i de forskellige Fagskoler. Jeg tror, det har den allerstørste Betydning, at de bliver vel uddannet i Dansk og Læsning, Regning og Skrivning, saa at de derigennem bedre kan dygtiggøre sig i de Fagskoler, som de muligvis kommer til at søge. Jeg frygter altid for, at der efter en saadan Udvidelse af Fagene paa Seminarierne skal følge en lignende Forøgelse af Fagene i Folkeskolen, og det tror jeg aldeles ikke vil være til Folkeskolens Gavn.

Med Hensyn til Optagelse af Studenter og unge Mennesker med Realeksamen finder jeg det mest formaalstjenligt, om man havde en ensartet Prøve, saaledes at de paagældende fik Lejlighed til at aflægge